

Pöytäkirja 3/2024

Aika: **Torstai 6.6.2024 klo 13.00–14.30**

Paikka: Varsinais-Suomen liitto
Linnankatu 52 B
Kokoustila Tammi/hybridi

Läsnä

Hannu Lehti pj.
Petri Järvinen
Esa Höglom, vpj
Ullakaisa Nieminen
Terhi Kaurila
Carola Bryggman
Eija Laine
Ville Roslakka
Riitta Karjalainen
Osku Laukkanen
Mauri Kantola
Juha Kaivola
Pekka Koivisto
Satu Linden

Malla Rannikko-Laine
Tommi Virtanen (Salo)
Tarja Lang

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen TE-toimisto
Varsinais-Suomen TE-toimisto
LS Suomen AVI
Teknologiateollisuus ry
SAK
STTK
Turun aikuiskoulutuskeskus
Turun AMK
Linnasmäen opisto
Turun oppisopimustoimisto
Turun Kauppakamari

Kutsuttu asiantuntija, VSL
Yrityssalo
Kutsuttu asiantuntija (Omnia)

1. KOKOUKSEN AVAUS, LÄSNÄOLIJOIDEN JA EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTION HYVÄKSYMINEN SEKÄ TOIMENPITEITÄ AIHEUTTAVIEN PÄÄTÖSTEN TOTEAMINEN

Ehdotus Avataan kokous, todetaan läsnäolijat ja hyväksytään edellisen kokouksen muistio ja toimenpiteitä aiheuttavat päätökset.

Todetaan mahdolliset jäsen/varajäsen muutokset.

Päätös Puheenjohtaja avasi kokouksen, todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2. ALUEELLISET KEHITYSNÄKYMÄT -RAPORTIN ESITTELY

Asia Alueelliset kehitysnäkymät on ELY-keskusten yhdessä muiden aluekehittäjien kanssa muodostama näkemys maakuntien ja seutukuntien nykytilasta ja lähiajan näkymistä. Katsaus tehdään kaksi kertaa vuodessa. Alueellisia kehitysnäkymiä on laadittu vuodesta 2006 alkaen ja se on keskeinen osa lyhyen aikavälin alue-ennakointia.

Kyseessä on laadullinen arvio, jossa keskeisessä roolissa ovat aluekehittäjien ja yritysten kehittämisen parissa toimivien henkilöiden näkemykset. Laadullista arviota tukevat tilastotiedot sekä alueelliset kyselyt ja barometrit.

Arviointikohteita ovat elinkeinoelämä ja yritystoiminta, työttömyyden määrä ja rakenne sekä osaavan työvoiman saatavuus. Näkemykset tiivistetään jokaisen seutukunnan ja maakunnan kohdalla plus-miinus-arvioihin. Arvioitavat ajankohdat ovat:

- nykyhetki suhteessa vuoden takaiseen
- tilanne puolen vuoden kuluttua verrattuna nykyhetkeen
- tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Uusin katsaus julkaistiin toukokuun alussa.

Lisätietoja täältä: [Alueelliset kehitysnäkymät - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu \(tem.fi\)](#)

Tiivistelmä täällä: [Hitaasti kiiruhtaan kohti valoisampia aikoja – Varsinais-Suomen Ennakointiakatemia](#)

Ehdotus Kuullaan yhteenveto Alueelliset kehitysnäkymät -katsauksen uusimmasta raportista erityisesti Varsinais-Suomen näkökulmasta

Merkitään tiedoksi.

Päätös Kuultiin Timo Vahtosen nauhoitettu esitys asiasta.

Varsinais-Suomen tuoreessa maakuntaennusteessa ajatellaan talouden viimevuotinen pohjakosketus jo ohitetuksi, ja yrityselämän odotukset ovat selkeästi kohentuneet. Toimialojen välisissä kasvuodotuksissa nähdään maakuntaennusteessa merkittäviä eroja. Liikevaihdossa selkeästi korkeimmat odotukset ladataan tietotekniikka-alalle mutta myös kaupan alalla, palvelualoilla ja matkailussa sekä teollisuudessa odotetaan positiivista vuotta 2024. Toki

kannattavuuden paranemista ei näilläkään toimialoilla odoteta tänä vuonna. Heikoimmat odotukset nähdään rakennusalalla ja kuljetusalalla, joissa lähitulevaisuuden näkymät ovat vaisuja. Kansallisesti todettu tuottavuuden heikko kehitys (BKT kehittynyt vaisusti työllisyysasteen noustessa v.2022 lähtien) nähdään myös haasteena. Ostovoiman paraneminen nähdään onneksi myönteisenä seikkana talouskehityksen kannalta.

Yritystasolla tarkastelun keskiössä ovat maakunnan veturiyritykset, joiden kokonaistilanne on vähintään tyydyttävä. Meyer Turku odottaa uusia tilauksia ja Valmet Automotiven vahvana osa-alueena jatkaa akkutuotanto. Lääke- ja diagnostiikkateollisuuden tilanne näyttäytyy hyvänä mm. uuden lääkekehityskeskuksen myötä. Alueen julkiset hankkeet ja investoinnit toimivat toteutuessaan merkittävinä kasvun moottoreina.

Muuttoliike maakuntaan ja erityisesti Turun seudulle on edelleen kasvussa. Maahanmuutto tapahtuu ennen kaikkea Aasiasta ja Euroopan alueelta. Kotikuntaoikeuden saaneet ukrainalaiset muodostavat kiinnostavan osan maahanmuuton kokonaisuutta.

Käydyssä keskustelussa pohdittiin mm. Satakunnan kehitystä suhteessa Varsinais-Suomeen mm. vihreiden investointien osalta ja todettiin että esimerkiksi Harjavallassa on käynnissä investointeja. Todettiin lisäksi, että maahanmuuton osalta alueen uusi työlupakirjausmalli ei sisällä tiukennuksia mikä tukee työperäisen maahanmuuton jatkumista.

Merkittiin tiedoksi.

3. KOULUTUKSENJÄRJESTÄJIEN AJANKOHTAISET ASIAT

Asia	<p>Ajankohtaiset asiat.</p> <ul style="list-style-type: none">• Mahdolliset uudet koulutusvastuut ja <u>hakemukset</u>• Korkeakoulujen ajankohtaiset• II asteen ajankohtaiset• Yleissivistävä/vapaa sivistystyö• Muut ajankohtaiset
Ehdotus	<p>Koulutusjaosto kuulee järjestäjien katsaukset ajankohtaisista asioista.</p> <p>Kuullaan sekä korkeakoulujen ja II asteen ammatillisen koulutuksen ajankohtaisasioista.</p> <p>Rahoitusuudistukset ja koulutusohjelmien muutokset ovat ajankohtaisten asioiden keskiössä.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
Päätös	<p>Todettiin alueen korkeakoulujen hyvä vetovoima opiskelijahakujen osalta. Esimerkiksi Turun yliopisto on tällä hetkellä Suomen suosituin yliopisto hakijamääriä tarkasteltaessa.</p> <p>Merkittiin tiedoksi.</p>

4. AJANKOHTAISKATSAUS NUORTEN HYVINVOINNISTA

Asia Nuorten hyvinvointi on ollut jo pitkään julkisen keskustelun vakioaiheita. Asiassa on useita ulottuvuuksia liittyen mm. nuorten ahdistuskokemuksiin, koulumenestyksen laskuun ja syrjäytymiskehitykseen hyvinvoinnin negatiivisia ilmenemismuotoja tarkasteltaessa. Myös elintavat ja esimerkiksi liikunnalliset kysymykset ovat olleet keskustelussa runsaasti esillä. Ilmiöt koulumaailmassa ja opetusmetodien ja koulujen kurinpidolliset haasteet, kasvatukselliset haasteet sekä erityisesti koronavuosien vaikutus etäopetuksineen nousevat asiaa tarkasteltaessa usein esille eräänä selittävinä tekijöinä lisääntyneelle tai koetulle pahoinvoinnille. Myös somealustojen vaikutus nähdään usein monien negatiivisten ilmiöiden taustalla. Asiassa on havaittavissa myös erilaisia näkökulmia keskustelussa kantasuomalaisten ja ulkomaalaistaustaisten lasten osalta.

Lisätietoja mm. täältä: [Nuorten hyvinvointi - THL](#)

Ehdotus Tutkimuspäällikkö Tarja Lang [Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniasta](#) taustoittaa asiaa erityisesti II asteen ammatillisen koulutuksen osalta.

Merkitään tiedoksi.

Päätös Tutkimuspäällikkö Tarja Lang Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniasta taustoitti asiaa erityisesti II asteen ammatillisen koulutuksen osalta.

Esityksen alku määritteli erilaisia asiaan liittyviä käsitteitä ja pohti myös mediassa esillä olleita näkökulmia sekä tapoja yksilön hyvinvoinnin tunteen mittaamiseksi (jako fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ym). Mittaamiseen ja tulkintoihin liittyy paljon haastavia laadullisia ja subjektiivisia näkökulmia. Nuorten hyvinvointihaasteiden osalta osaamistulosten lasku (mm. Pisa-tutkimus) ja peruskoulun kautta saatava osaamistaso muodostavat lähtökohdat myöhemmälle opiskelulle ja menestymiselle taikka menestymättömyydelle. Tutkimukset osoittavat selvästi nuorten tunne-elämän yhteyden oppimiseen olevan hyvin selkeä. Tutkimusaineistot laajasti osoittavat väestön monimuotoistumisen ja työelämän muutoksen olevan myös tärkeä osa nuorten hyvinvoinnista käytävää keskustelua. Pandemian aiheuttamat turvattomuuden ja yksinäisyyden kokemukset sekä mm. ekologinen kriisi mm. ilmastoahdistus ovat merkittävässä roolissa nuorten hyvinvointikokemuksissa.

Taustamuuttujana on hyvä myös huomata, että nuorten määrä on tasaisessa laskussa väestönkasvun supistuessa kuitenkin niin että ulkomaalaistaustaisten nuorten määrä on kasvussa.

Tarkasteltaessa nuorten kokemuksia hyvinvoinnista noin keskimäärin ja erityisesti II asteella käy ilmi useista viimeaikaisista tutkimuksista, että pojat kokevat hyvinvointinsa paremmaksi kuin tytöt. Myös työelämäpelko on lisääntynyt ja tytöillä jonkin verran enemmän kuin pojilla.

Myös tapa miten koulutusta järjestetään ja ryhmäkoot sekä toiminta ryhmissä ovat keskiössä siinä, miten hyvinvointikokemus muodostuu lopulta.

Käydyssä keskustelussa todettiin mm., että vaikka II asteen ammatillinen koulutus näyttäytyy tutkimuksissa osin negatiivisesti, tarjoaa ao. koulutus kuitenkin heikommille oppilaille väylän ja mahdollisuuden parempaan elämässä ja myös aikanaan työelämässä menestymiseen. Lisäksi on huomattava, että koulut eivät ensisijaisesti luo ongelmia vaan ongelmat tulevat kouluun oppilaiden lähtökohtien ollessa jo huonoja. Lisäksi pohdittiin Koronapandemian merkitystä

vedenjakajana nuorten hyvinvoinnin suhteen, yleisesti koulutuspolitiikan ja säästöjenkin vaikutusta ja oppilastuen -ja ohjauksen tärkeyttä.

Merkittiin tiedoksi.

5. MUUT ASIAT

Asia Lyhyesti keskusteltavaksi:

- Ehdotus koulutusjaoston kyselytuntimalliksi
 - syksyllä 2–3 aamukokontumista
 - ajankohtaisia vapaamuotoisesti (pitsaustyyppinen)
 - tiedonvaihdon helppo malli
- JOE-hankkeen tilanne / koulutusjaoston tuki hankkeelle
- JOTPA:n ajankohtaiset
- TE2024 ajankohtaistilanne
- Työvoimabarometri ja alueellinen työ
- Ennakointiakatemian ajankohtaiset
- Osaamisen ensiapua-hankkeen kuulumiset (julkaisu, SITRA)
- Maakuntaohjelman seuranta ja päivitys
- Muut ajankohtaiset

Ehdotus Käsitellään muut mahdolliset asiat.

Päätös Muista asioista käydyssä keskustelussa todettiin mm:

- Vapaamuotoisemman kokoontumisen malli syksyllä ja yhteys Jatkuvan oppimisen ekosysteemyöhön (mahdollisuus keskusteluille ja tiedon jakamiselle ym)
- JOTPA:n osaamistarvekompassin tarjonnan alueellinen soveltaminen keskeistä (mikä malli, millä resursseilla)
- TE2024 valmistelu jatkuu – syksyllä koulutusjaostossa kattavampi taustoitus ja keskustelu
 - TE-hallinnon yt:t ovat nyt päättyneet ja siirtojen valmistelut jatkuvat
- Työvoimabarometrin seuraavat toimialatilaisuudet ovat syyskuussa (sote, teknologiateollisuus ja -palvelut, sekä rakennettu ympäristö) kuten myös kokoava aluutilaisuus.
- Ennakointiakatemian ennakointifoorumi keskiviikkona 12.6.2024 ja käynnissä vihreän siirtymän ja kiertotalouden tiekarttatyö 2035+ (Lisäksi valmistelussa Interreg Europe -ohjelmaan kohdennettu hankehaku Turun AMK:n toimesta liittymäpinnalla ennakointiin ja Turun yliopiston todennäköinen STN-hankehaku vahvalla ennakointisisällöllä sekä HAMK:n OPEKOI-konseptin uusin hanke opettajien ennakointiosaamisen kehittämiseksi, mukana Turun AMK)
- Todettiin maakuntaohjelman päivitysprosessi alkaen syksyllä 2024

6. TIEDOKSI ANNETTAVAT

Asia Tiedoksi annettavat asiat.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Tiedoksi annettavia asioita ei ollut.

7. SYKSYN KOKOUSAIKATAULU JA SEURAAVA KOKOUS

Asia Syksyn kokousaikataulusta päättäminen

Ehdotetaan seuraavia ajankohtia kokouksille syksyille 2024:

- keskiviikko 2.10.2024 klo 13.00–15.00
- tiistai 3.12.2024 klo 13.00–15.00

Ehdotetaan myös syksyn kyselytuntien ajankohdat:

- Pe 6.9.2024 klo 08.30–10.00
- Pe 1.11.2024 klo 08.30–10.00

Lisäksi on todennäköistä, että järjestetään lisäkokouksia taikka työpajoja maakuntastrategian päivitykseen liittyen syksyllä 2024 ja keväällä 2025.

Ehdotus Päätetään ehdotuksen mukaan.

Päätös Päätettiin ehdotuksen mukaan.

(Pöytäkirjan ulkopuolelta: Torstain 3.10 ajankohta klo 13.00 muuttui keskiviikoksi 2.10 klo 13.00 päällekkäisyyden vuoksi)

8. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30